

BON VENT!

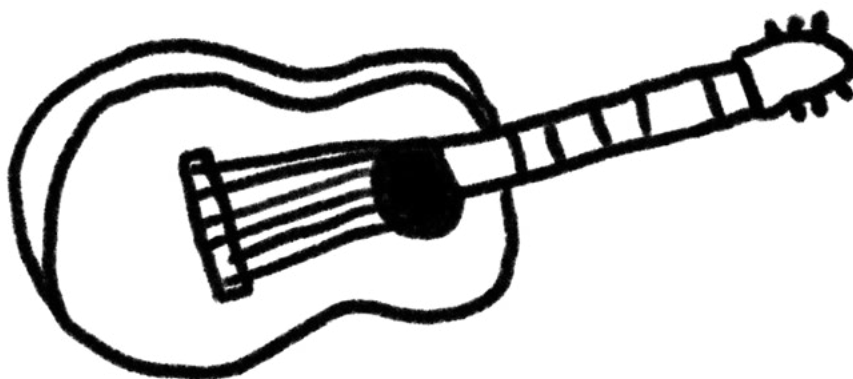
**UN VIATGE A TRAVÉS DE LES CANÇONS
D'EN XESCO BOIX**

UN PROJECTE D'EBRI KNIGHT

DOSSIER PEDAGÒGIC

ÍNDEX

EL CONCERT	3
PRESENTACIÓ DEL PROJECTE	4
L'ESPECTACLE	5
EL REPERTORI	5
PARTICIPACIÓ	7
FITXA TÈCNICA	8
EN XESCO BOIX	9
PROFESSORAT	12
PREPAREM EL CONCERT	13
PROPOSTES DIDÀCTIQUES	14
US ESCOLTEM!	25
ENLLAÇOS D'INTERÈS	25

EL CONCERT

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

Bon vent! és el projecte de música familiar d'**Ebri Knight** per a reivindicar la figura de **Xesco Boix** i el seu univers musical. Creiem que el seu esperit és avui més vigent que mai, com a referent de la música de la nostra infància, però també com a referent cultural i polític intergeneracional de la música popular catalana dels anys 70 i 80.

Per això hem adaptat cançons del seu repertori amb un so actual i la sonoritat folk que hem defensat els Ebri Knight des de fa més de 20 anys.

Davant d'un món individualista i depredador on la canalla està tan connectada a les pantalles i la tecnologia, volem retornar a allò més bàsic que no cal perdre: una infància feliç, connectada a la música i la cultura, a la comunitat i a la germanor. Per això són tan necessàries les cançons que ens facin sentir part d'una comunitat i d'una herència cultural.

Volem recuperar aquelles cançons que han estat les lliçons de vida de la nostra infància. Bon vent! no és només una proposta musical, sinó sobretot transformadora i carregada de valors. Volem transmetre a les generacions del segle XXI l'esperit de l'univers de Xesco Boix. I que ell segueixi sent el far de tot aquest projecte.

L'ESPECTACLE

Un grup de músics haurà d'ajudar en **Xesco Boix** a trobar les cançons que ha perdut del seu cançoner. A través de l'endevinalla, la memòria i el joc aniran apareixent les cançons robades en un espectacle musical que es mou entre l'escenari, el públic i la veu d'en Xesco que ens parla des del més enllà.

Però qui és que ha robat les cançons d'en Xesco? Qui podria ser tan entramaliat? A mig espectacle apareixerà un vell conegut, el **Gripau Blau**. A través de l'escenografia, aquest nou personatge anirà ocupant l'escenari cada cop més, fins que els músics, amb l'ajuda de la canalla, aconseguirà recuperar totes les cançons que el gripau s'havia cruspit.

Un enigma que s'anirà resolent, però també una festa pel públic, que cantarà i ballarà mentre veu com es deslloriga la història de les cançons perdudes.

EL REPERTORI

Aquesta terra és la nostra terra

Adaptació lliure de la versió de La Trinca de la cançó **This land is your land** de Woody Guthrie

Joan del Riu

Adaptació de la cançó tradicional catalana

Vull ser lliure

Adaptació de Xesco Boix del cant espiritual negre **Oh, Freedom**

El gripau blau

Adaptació lliure de Josep Maria Andreu de la cançó **I'm in Love With a Big Blue Frog** de Leslie Braunstein

La bicicleta

Adaptació de la cançó original de Lluís M. Panyella

Per sempre jove

Adaptació d'Isidor Marí de la cançó **Forever Young** de Bob Dylan

El cotxe

Adaptació de la versió de Toni Giménez de la cançó **Riding in my car** de Woody Guthrie

Estima, estima

Adaptació lliure de la versió de Xesco Boix de la cançó **The Magic Penny** de Malvina Reynolds

PARTICIPACIÓ

Les propostes que us fem al llarg d'aquest document pretenen ser una eina que pugui ajudar-vos a acompanyar, d'una manera encara més significativa, l'experiència que viureu amb nosaltres amb l'espectacle Bon Vent!

Pretenen ajudar a crear un lligam amb les músiques que tocarem el dia del concert, de manera que els infants ja hi tinguin un vincle emocional i ho gaudeixin més.

En aquest dossier hi trobareu un recull de propostes didàctiques perquè pugueu crear uns antecedents previs, i així sigui més fàcil fer connexions musicals i emocionals el dia de l'espectacle.

Es tracta d'un concert participatiu, on els i les alumnes formaran part activa de tot el que vagi passant al llarg de l'espectacle, ja que creiem fermament que l'aprenentatge més significatiu, és aquell que es du a terme de forma vivencial.

Al mateix temps, també hi ha moment d'escolta activa, observació i d'estar atents i atentes. És per això que també us convidem a crear un espai de reflexió al voltant de la importància de l'actitud quan anem a veure un espectacle, tal i com recordarem a l'inici de l'espectacle: 'tenir els ulls i les orelles ben oberts', mantenint una escolta activa i sabent quan toca estar en silenci a la butaca.

EN QUINS MOMENTS DEMANAREM LA PARTICIPACIÓ DEL PÚBLIC?

- **La bicicleta** —————→ Cantar la tornada
- **El cotxe** —————→ Representar amb veu i moviment corporal cada part del cotxe
- **Vull ser lliure** —————→ Cantar la tornada
- **El gripau blau** —————→ Cridar el Gripau Blau a partir de la proposta de percussió corporal
Cantar la tornada

A banda d'aquestes intervencions, hi haurà molts més moments que demanarem que el públic formi part de tot allò que passa a l'escenari. Plantejarem preguntes, ens hauran d'ajudar en alguns moments de l'espectacle i demanarem que formin part activa de la història que estarem vivint. El concert el viurem tant a dalt com a baix de l'escenari.

FITXA TÈCNICA

Aquests són els instruments que podreu veure i escoltar al llarg de l'espectacle.

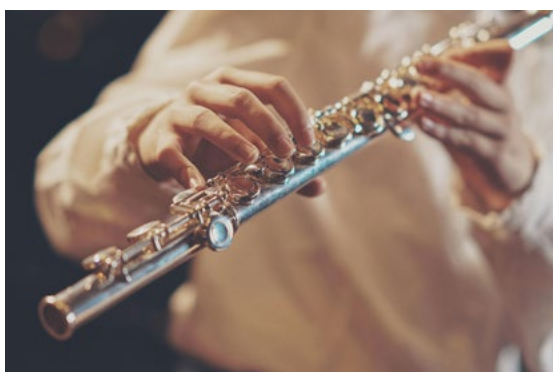
Piano elèctric

Bateria

Violí

Flauta travessera

Baix elèctric

Banjo

Guitarra acústica

EN XESCO BOIX

Aquest espectacle vol recuperar la memòria i l'esperit d'una de les figures més importants del segle XX per a la música en català, la d'en **Xesco Boix**.

En Francesc Boix i Masramon (1946-1984), conegut pel nom de Xesco Boix, va ser un músic i cantant de folk, pioner en l'animació infantil tal i com la coneixem avui al nostre país. Va formar part del **Grup de Folk**, que va ser el bressol i també catapulta de moltes carreres musicals com la de la Maria del Mar Bonet, en Pau Riba, en Jaume Sisa o en Jaume Arnella.

Un viatge als Estats Units durant la seva joventut li va canviar la vida. Allà va conèixer el moviment de la folksong nord-americana, abanderada per músics com Pete Seeger, Bob Dylan o Joan Baez, que tenia una relació molt estreta amb la lluita pels drets civils, el pacifisme i l'ecologisme.

Durant la seva primera etapa com a músic, i dins del Grup de Folk (on també hi havia el seu germà Joan), va adaptar i cantar una pila de cançons d'aquests autors nord-americans. D'aquest repertori en coneixem algunes versions que han sigut molt populars, com El Gripau Blau, Aquesta terra és la nostra terra o Estima, estima.

En Xesco tenia un amor molt gran pel seu país i la cultura catalana, així com un gran esperit internacionalista i fraternal. És per això que en aquesta primera etapa també va començar a adaptar i cantar cançons tradicionals catalanes i d'arreu del món.

Al cap d'uns anys va començar a sentir-se molt còmode cantant per a infants. Mica en mica, la seva carrera com a músic es va dirigir cada cop més a aquest públic, fins a dedicar-s'hi exclusivament. En Xesco deia que els infants eren les millors persones del món, perquè són innocents, espontanis, poètics i honestos.

Va ser un dels fundadors del grup de música infantil **Ara va de bo** i els últims anys de la seva vida va formar part del grup d'animació **Els cinc dits d'una mà** juntament amb 4 companys seus de professió.

Coneguem en Xesco Boix!

Hi ha moltes maneres d'aproximar-se a la figura d'en Xesco Boix amb l'alumnat. A part de totes les cançons i contes que podem sentir als discos que va publicar, a la xarxa podem trobar-hi molta informació sobre la seva vida i la seva obra. A més, us proposem alguns materials audiovisuals que podem visionar amb els infants per tal de conèixer-lo millor.

Episodi del programa 'Quitxalla' (RTVE, 1979; 20min)

Un vídeo on en Xesco s'hi presenta i conversa amb infants i mestres, amb unes quantes cançons intercalades.

Perfil biogràfic de Xesco Boix (RTVE, 1978; 7min)

Reportatge i crònica de la visita d'en Xesco a una escola, que inclou una petita entrevista i també diverses cançons cantades amb la canalla.

La seva vida va estar marcada per una llarga i complicada malaltia mental, que li va fer viure periòdicament greus crisis depressives. Després de molts anys de convida-hi, finalment va treure's la vida amb només 38 anys mentre estava ingressat en un centre terapèutic.

El llegat d'en Xesco Boix, més enllà de les cançons, és una manera de relacionar-se amb la canalla. L'animació infantil del nostre país és una de les més riques del món gràcies a la seva tasca i al seu talent.

Necessitem parlar de salut mental?

De vegades, quan els infants coneixen la vida d'en Xesco es fan moltes preguntes sobre la manera com va morir. Tot i que les nostres propostes pedagògiques no inclouen aquest àmbit, us animem a parlar obertament sobre la salut mental i el suïcidi, si ho creieu convenient.

Cada cop existeix més material dirigit a infants que parla i aprofundeix en els problemes de salut mental, el dol, la pèrdua i les emocions. A banda de tot aquest material, a l'aula podem proposar converses o debats sense tabús sobre aquest tema. Pot ser una bona manera de tractar-lo, especialment per a nens i nenes més grans.

PROFESSORAT

PREPAREM EL CONCERT

Les propostes didàctiques que us trobareu pretenen ser una eina més perquè pugueu adaptar al vostre context i necessitats de l'aula.

Amb aquest material, podeu treballar alguns aspectes, tant musicals com d'altres àmbits, que prendran rellevància quan els infants vagin al concert.

Pretén tenir una mirada transversal, de manera que es puguin treballar diferents aspectes com la llengua, la creació, l'experimentació o la sensació de pertànyer en un grup.

PROPOSTES DIDÀCTIQUES

En les propostes didàctiques que us presentem a continuació pretenem que la mirada de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge estigui posada en afavorir el vincle i inclusió de tots els i les membres del grup i la diversitat present a l'aula. És per això que volem donar molt de pes al treball cooperatiu, en petit grup i a la tutoria entre iguals. Tanmateix, tota la part procedimental se centrarà molt en la imitació, un recurs que ajuda a fomentar la inclusió dels diferents membres d'un grup.

Les propostes estan pensades per a **infants de 4 a 7 anys**, amb la intenció que el docent les consulti amb una mirada oberta, per tal de poder-les adaptar al context i necessitat del seu grup.

Aquestes propostes volen fomentar la dimensió de la percepció i l'escolta, però també l'expressió, la interpretació, la creació i les competències personal i social.

ESTRUCTURA DE LES PROPOSTES

→ Contextualització de la peça

- Títol i autoria
- Instrumentació i descripció

→ Descripció de les activitats, agrupades en 3 apartats:

ENS MOVEM!

Sabem que el procés d'ensenyament-aprenentatge de la música de forma vivencial és molt significatiu. Ens permet connectar tot el procés amb emocions i sensacions. En aquest apartat crearem espais d'exploració, creació i lliure moviment a través del cos i altres elements (com mocadors, pilotes, paracaigudes o cintes) i també alguna proposta de dansa més guiada.

A CREAR!

Espai per a crear a través de la veu, els instruments i en algun cas, fer un treball transversal amb l'assignatura de visual i plàstica.

FEM UN PAS MÉS!

Propostes per aprofundir en algun aspecte de la cançó, que pot ser des de la instrumentació al significat de la lletra.

AQUESTA TERRA ÉS LA NOSTRA TERRA

La cançó ens parla d'estimar la terra, estimar el país i acollir-hi qui necessiti un lloc on viure.

Títol original: This land is your land

Melodia: Woody Guthrie

Lletra: Adaptació lliure sobre una versió de de La Trinca de la lletra original de Woody Guthrie

Instrumentació:

Veus, violí, piano, banjo, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

Exploració de la nostra terra: com es mouen els diferents animals i persones? Es tracta d'explorar el moviment lliure per l'espai, a partir de diferents premisses de personatges/animals, que ens serveixin també per treballar les qualitats del moviment (el temps ràpid-lent; la sensació de pes pesant-lleuger; diferents alçades corporals alt-mitjà-baix, etc.).

Es poden formular preguntes per focalitzar-nos en l'experimentació de diferents sensacions: com caminaria una persona que porta caminant molts dies i dormint a terra al llarg del camí? Com caminaria un elefant? I un guepard?

A CREAR!

Quin soroll fa la nostra terra?

Es tracta d'explorar, a través de la veu i els instruments de petita percussió, els diferents sons que ens poden evocar els diferents entorns i moments del dia que tenim a prop, i no tan a prop.

Quins sons trobem al bosc? I a la ciutat? I a un entorn rural? I a un polígon industrial? Què ens evoca i provoca cadascun d'aquests entorns? Com els podem reproduir amb objectes, instruments i les nostres pròpies veus?

Amb aquesta activitat treballem la importància d'escoltar, dels matisos, dels canvis d'intensitat, de velocitat o de textures sonores.

AQUESTA TERRA ÉS LA NOSTRA TERRA

FEM UN PAS MÉS!

Escrivim una carta a una persona que viu a un altre racó del món, en què li expliquem què ens agrada i què canviariem del lloc on vivim, del nostre entorn, de la comarca, del país, etc., tot fent referència a l'esperit original de la cançó de Woody Guthrie, que és un cant d'amor i de crítica a la seva terra.

Si l'alumnat ja és una mica avançat, es pot aprofitar i fer un treball transversal amb alguna assignatura de llengües.

LA BICICLETA

Una cançó divertida que parla de com anar amb bicicleta és divertit i bo pel medi ambient.

Títol original: La bicicleta

Melodia: Lluís M. Panyella

Lletra: Lluís M. Panyella

Instrumentació:

Veus, banjo, piano, guitarra acústica, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

Ens desplaçem per l'espai per parelles, un davant de l'altra, simulant que un és la bicicleta i l'altre la persona que hi va. Caminarem seguint el macropols a les estrofes, i el micropols a les tornades, com si la bicicleta anés més lenta o més ràpida.

A CREAR!

Per tal de seguir aprofundint amb la mètrica, jugarem amb diferents onomatopeies per treballar-ho.

- Caminem a negres dient 'bi-ci-cle-ta', fent coincidir cada síl·laba amb el pols.
- Després hi afegirem 'cling-clang', que ho direm per marcar la subdivisió del temps.

A partir d'aquí, es poden anar afegint diferents paraules o onomatopeies si es volen treballar altres ritmes: 'pe-da-la' si es vol afegir el treset, 'boooooing' fent-ho coincidir amb una blanca i que simuli el bot amb la bicicleta, etc.

FEM UN PAS MÉS!

Ens movem de forma responsable!

Investiguem sobre les diferents opcions de mobilitat disponible que tenim actualment al nostre abast.

Què en sabem del banjo?

Fem una mica de recerca sobre aquest instrument per saber-ne més coses. Quantes cordes té? Com és la seva caixa de ressonància? Quin és el seu origen?

EL COTXE

Un recorregut divertit i jugarer pels sorolls que fan les diferents parts del cotxe.

Títol original: Riding in my car

Melodia: Woody Guthrie

Lletra: Adaptació de la versió de Toni Giménez de la lletra original de Woody Guthrie

Instrumentació:

Veu, guitarra acústica, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

Exploreu els racons del cotxe

Cadascú assegut simulant que porta el seu cotxe, fem veure que conduim el volant als 'brm' i fem els gestos i onomatopeies de cada part del cotxe, i ho durem a terme durant l'espectacle:

- Clic-clac (portes del cotxe): fer anar el braç cap enfora i endins, simulant l'obertura d'una porta.
- Bip-bip (clàxon de cotxe): amb la mà fem com si apretéssim el clàxon.
- Brm-brm (motor del cotxe): Alçar braços
- Pssss (punxar rodes): Alçar braços i encongir el cap.

A CREAR!

Juguem a endevinar la melodia que està cantant el company/a: es tracta de fer una melodia amb 'brm' i el company/a ha d'endevinar quina cançó està fent.

Podem fer aquesta activitat per parelles, per petits grups o fent-hi participar el grup sencer.

FEM UN PAS MÉS!

Anem tots en cotxe: col·locats tots dins la cinta elàstica, en cercle i donant voltes, simulem que anem tots junts per una carretera donant voltes amb el cotxe. Amb una mà agafats a la cinta i l'altra fent els gestos treballats prèviament.

JOAN DEL RIU

Una cançó alegre que parla de compartir i que ens convida a ballar i passar-nos-ho bé allà on anem.

Títol original: Joan del Riu
Melodia: Tradicional catalana
Lletra: Tradicional catalana

Instrumentació:
Veus, flauta, violí, guitarra acústica,
baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

A ballar!

Aquesta cançó transmet molta alegria i fa venir moltes ganes de moure el cos. Per això la proposta que fem és de fer ball lliure.

A CREAR!

Fem una dansa!

Ballem al ritme de la cançó: ens agafem de les mans en cercle i aprenem aquesta senzilla coreografia.

Estrofa —————> Onades amb els braços (agafats de mans en cercle, i sense moure'ns de lloc)

Tornada —————> Caminem 4 passes endavant i 4 enrere (x4)

Instrumental —————> Primer girem cap a la dreta en cercle i després cap a l'esquerra

FEM UN PAS MÉS!

Què en sabem de la flauta?

En aquesta cançó hi apareix la flauta travessera, i pot ser un bon motiu per a introduir aquest instrument. Si es vol anar més enllà, parlar de tota la família dels instruments de vent-fusta.

VULL SER LLIURE

Un antic cant dels esclaus negres de l'Amèrica del Nord que parla del seu alliberament.

Títol original: Oh, Freedom

Melodia: Espiritual negre

Lletra: Adaptació de Xesco Boix del cant espiritual negre

Instrumentació:

Veus, banjo, piano, guitarra acústica, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

Movem una tela lliurement: en cercle, agafant tots una tela gran, la mourem de forma lliure, tot fent un treball cooperatiu i en grup.

Es tracta de moure-la en funció del que ens suggereixi la música, al mateix temps que fem una escolta activa del que ens està explicant.

Es pot jugar fent onades, moviments ascendents, descendents, i afegint algun element que no pot caure, com podria ser una pilota petita, una fulla...

A CREAR!

Tots cantem: 'i abans de ser un esclau, enterreu-me sota el fang, i deixeu-me viure en pau i llibertat' i pensar una coreografia per fer-la en grup.

FEM UN PAS MÉS!

El contratemps: amb l'alumnat més gran podem aprofitar per treballar el contratemps, tot proposant picar-lo a diferents parts del cos.

Què en sabem d'en Xesco Boix?

Aquesta cançó és un cant espiritual negre i en Xesco en va traduir la lletra. És una bona ocasió per esbrinar una mica més sobre la seva vida i la seva obra.

EL GRIPAU BLAU

Una cançó molt divertida sobre l'arrogància, la prepotència i l'egoisme.

Títol original: I'm in Love With a Big Blue Frog

Melodia: Leslie Braunstein

Lletra: Adaptació lliure de Josep Maria Andreu de l'original de Leslie Braunstein

Instrumentació:

Veus, banjo, piano, guitarra acústica, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

Invoquem el Gripau Blau!

Aprenem la coreografia per cridar el Gripau, i que ens servirà durant l'espectacle.

Trobareu l'esquema de la coreografia a la pàgina següent.

A CREAR!

Cantem plegats!

Aprenem la cançó per a poder-la cantar a l'espectacle. Es pot començar per la tornada i si hi ha temps, sobretot amb l'alumnat més gran, es poden treballar també les estrofes.

A tocar!

Amb els instruments que tinguem a l'aula (poden ser ukeleles o instruments de placa), acompanyem la cançó seguint els acords de la cançó o amb un obstinat senzill.

DoM	DoM	DoM	DoM
DoM	DoM	SolM	SolM
DoM	DoM	FaM	FaM
DoM	SolM	DoM	SolM

FEM UN PAS MÉS!

Parlem i reflexionem sobre la lletra de la cançó.

Quin trets de personalitat té el gripau? Per què no vol tenir cap amic? Què són l'arrogància, l'egoisme i la prepotència? Són positives aquestes actituds? Per què s'infla?

EL GRIPAU BLAU

COREOGRAFIA

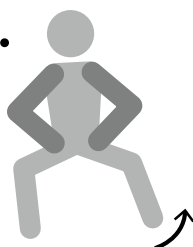
Mans a la cintura, genolls doblegats i cul cap enfora

1.

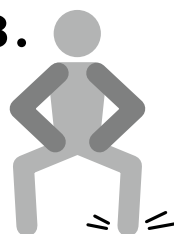
Posició inicial

2.

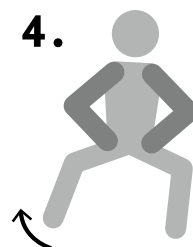
Aixequem el peu dret

3.

Piquem a terra amb el peu dret

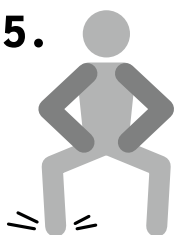
4.

Aixequem el peu esquerre

GRI !

5.

Piquem a terra amb el peu esquerre

6.

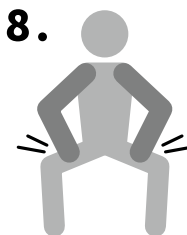
Mà dreta a l'espatlla esquerra

7.

Mà esquerra a l'espatlla dreta

8.

Mans a les cuixes

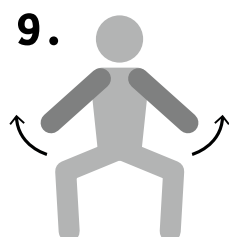
PAU !

GRI !

PAU !

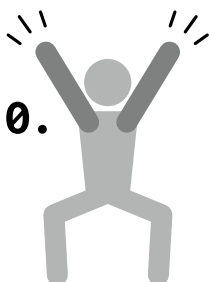
BLAU !

9.

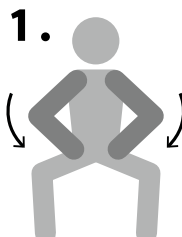
Aixequem els braços lentament

10.

Fem un cop a l'aire a dalt de tot

11.

Tornem les mans a la cintura

BAAA -

BAU !

2/4

GRI - PAU

GRI-PAU BLAU

BAAA

BAU

PER SEMPRE JOVE

Una cançó molt alegre i fresca que ens parla de la importància de tenir sempre una actitud oberta i positiva per no deixar de sentir-nos joves mai.

Títol original: Forever Young

Melodia: Bob Dylan

Lletra: Adaptació al català d'Isidor Marí de l'original de Bob Dylan

Instrumentació:

Veus, violí, piano, banjo, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

El pols al cos: portem la pulsació marcant-la a diferents parts del cos a cada estrofa.

A CREAR!

Som joves creadors de moviment!

Es reparteixen cartolines amb paraules clau de la lletra (feliç, honest, coratge, mentida, cor alegre, peus lleugers, fonaments fermes...). En petit grup, inventem diferents gestos i moviments que representin la paraula, de manera que la puguem expressar amb el cos.

A continuació, el grup creador ho ensenya a la resta, a partir de l'imitació com si fossin un mirall. Finalment, s'uneix la creació de cada grup, formant així una creació col·lectiva.

D'aquesta manera, es du a terme un treball reflexiu i vivencial, al voltant del que ens parla la cançó: els desitjos i els valors com són trobar la felicitat, ser lliure, ser sincer i honest...

FEM UN PAS MÉS!

Què en sabem del violí?

En aquesta cançó el violí hi té molta presència. Fem recerca sobre el violí. Podem aprofundir amb tota la família dels instruments de corda fregada.

ESTIMA, ESTIMA

Un antic cant dels esclaus negres de l'Amèrica del Nord que parla del seu alliberament.

Títol original: The Magic Penny

Melodia: Malvina Reynolds

Lletra: Adaptació de Xesco Boix de l'original de Malvina Reynolds

Instrumentació:

Veus, banjo, piano, guitarra acústica, baix elèctric i bateria.

ENS MOVEM!

Fem volar colors!

Amb mocadors de colors, ens movem lliurement per l'espai, movent-los com si dibuixessim onades. A les melodies que toca el violí, ens passem els mocadors amb el company/a amb la que ens creuem.

A CREAR!

De quin color estimem?

Pintem un mural entre tots i totes, que reflecteixi què és per a nosaltres estimar, i reflexionem sobre ajudar-nos els uns als altres, fer-nos favors sense esperar res a canvi i la companyonia. Podem parlar de l'ambient que hi ha entre els companys i companyes del grup-classe.

FEM UN PAS MÉS!

Ens estimem!

Fem un cercle i seiem. Cadascú ha de dir una cosa bonica i que li agradi del company/a de la seva dreta.

US ESCOLTEM!

Si teniu qualsevol dubte o suggerència, estem a la vostra disposició. Contacteu amb nosaltres i us ho resoldrem.

ENLLAÇOS D'INTERÈS

Pàgina web de Bon Vent!

Hi trobareu els recursos, les dades de contacte, l'agenda d'actuacions i més informació

Aquesta terra és la nostra terra

Videoclip | Primer avançament musical

Preestrena de Bon Vent! a Granollers

Notícia de Vallès Oriental TV

